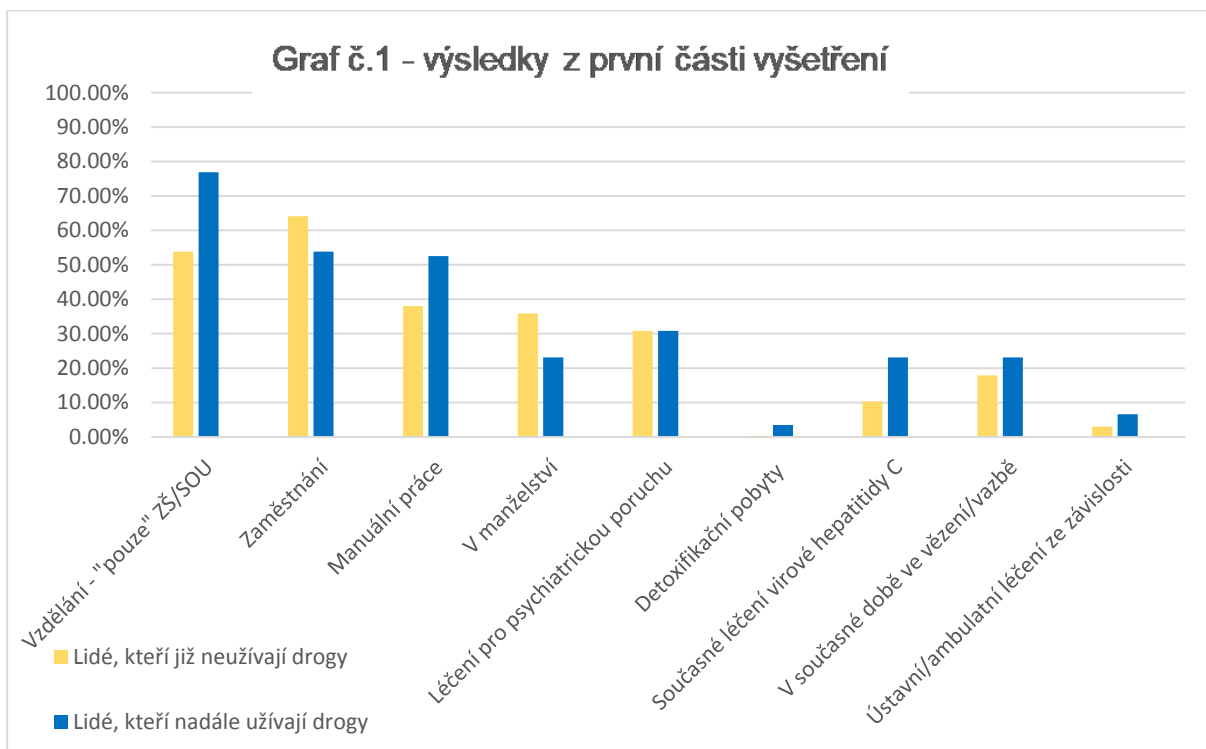

Jméno a příjmení:	Agata Chrzaszczová
UČO:	471567
Název, kód předmětu:	Statistická analýza dat, PSY117
Vyučující:	Mgr. Stanislav Ježek Ph.D.
Datum odevzdání:	08. 05. 2019 Seminární skupina: 01

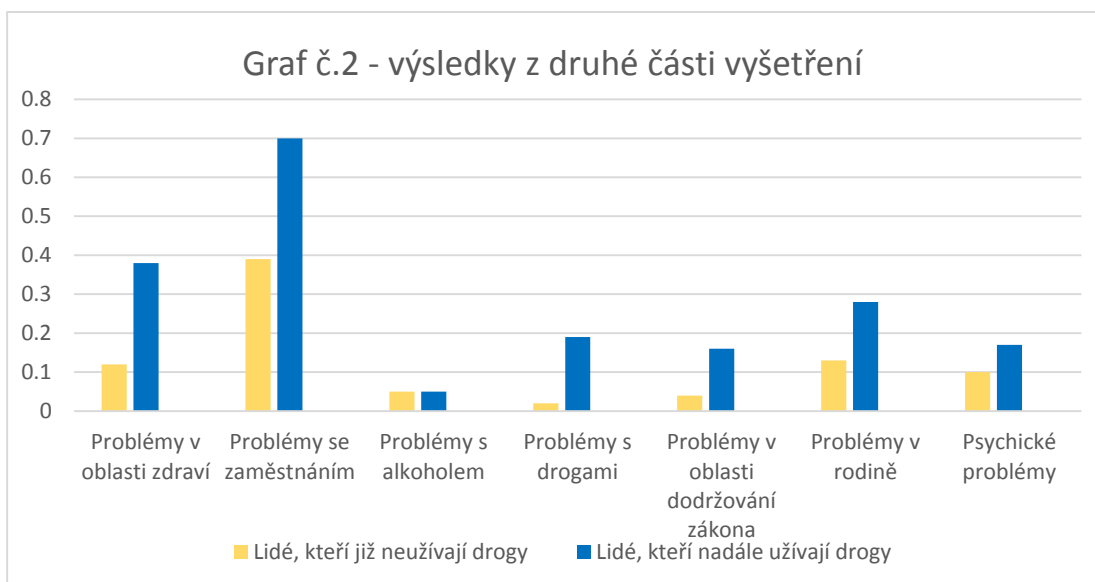
Odhaduje se, že se v České republice nachází 35 až 37 tisíc osob, které mají problémy s drogami. Právě této tématice se věnují autoři studie „Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: analýza psychosociálních charakteristik“. Ve svém dlouhodobém výzkumu se zabývají pozdějšími dopady užívání drog v dospívání. Autoři navázali na již v minulosti provedený výzkum „Mládež a návykové látky“, kterého se v letech 1996-1998 zúčastnilo 180 osob, které měly v průměru 17,5 let. V této původní studii vyplňovali adolescenti dotazník, který se zaměřoval na informace o rodině, o nich a jejich vztahu k drogám. Z těchto lidí autoři našli pouze 52 osob, které byly ochotné spolupracovat na jejich aktuální studii. Jelikož se počet lidí zmenšil o více než polovinu, museli autoři porovnat charakteristiky těchto dvou skupin – první skupina představuje lidi, kteří se již k aktuálnímu bádání nedostavili. Druhá skupina zahrnuje osoby, které se rozhodly spolupracovat i nadále. Výsledky porovnání charakteristik těchto dvou skupin z prvního výzkumu naznačují, že zmenšení vzorku by nemělo mít vliv na výsledky aktuální studie. Mezi skupinami nebyl významný rozdíl ve věku, pohlaví, vzdělání rodičů a ani ve věku, kdy tehdy dospívající poprvé použili heroin nebo pervitin, na kterých se stali závislími.

Po vybrání osob, které se zúčastní výzkumu následovalo jejich vyšetření, které se skládalo ze tří částí. První se zaměřila na zásadní momenty a události z minulosti člověka a probíhala rozhovorem. Druhá část probíhala formou dotazníku, který se věnoval sedmi životním oblastem: zdraví, zaměstnání, užívání alkoholu, užívání drog, dodržování zákona, rodině a psychickému zdraví. Poslední část se pomocí dotazníků a psychologických škál zajímala o sebehodnocení, životní spokojenost, depresivitu, osobnost, duševní zdraví a v neposlední řadě i o rizikové faktory.

Pozitivní zprávou je, že většina lidí se již závislosti zbavila, podle výsledku má s drogami problémy 13 osob, což představuje 25%. Je důležité zmínit, že autoři považují člověka, který nemá problémy s drogami toho, kdo neužívá heroin, pervitin či kokain. Užívání marihuany a extáze do tohoto výzkumu nebylo započteno.

Z grafu č. 1 vidíme výsledky z první části vyšetření, která se zaměřovala významné události v životě testovaných osob. Největší rozdíly jsou viditelné při detoxikačních pobytech a při ústavním či ambulantním léčení, kde mají lidé se závislostí více než dvojnásobné hodnoty. Velký rozdíl je také viditelný při léčení virové hepatitidy C nebo při vzdělání, ve kterém bylo procento nízkého vzdělání větší opět u současně závislých.

Jak vidíme z grafu č. 2, největší rozdíly se projevují v oblasti zdraví, zaměstnání a při dodržování zákona. Samozřejmostí je i vysoký rozdíl při problémech s drogami. Největší čísla můžeme vidět u kategorie zaměstnání, z toho vyplývá, že i osoby, které již nejsou drogově závislé mají problém uplatnit se v práci. Skutečnost horšího uplatnění na trhu práce může

výchazet z informací z první fáze vyšetřování, kde bylo zjištěno, obě skupiny dosáhly nízkého vzdělání. Zajímavé jsou i nízké hodnoty u problému s alkoholem, a to u obou skupin.

Tabulka č. 1

	Lidé současně bez problému s drogami	Lidé současně s problémy s drogami
Životní spokojenost	16,08	12,85
Sebehodnocení	29,45	27,38
Depresivita	13	14,77
Duševní zdraví	10,77	12,54

V třetí, poslední fázi se výzkum zaměřil na sebehodnocení a rizikové faktory. Jak vyplývá z tabulky č.1, významný rozdíl se objevil při životní spokojenosti, není nijak překvapující, spokojenější jsou lidé bez problému s drogami. Na to může navazovat, že tyto lidé pocítují menší depresivitu, větší sebehodnocení a lepší mentální zdraví, tyto rozdíly ale nebyly nijak velké a významné.

Pro úplnost výzkumu byly porovnány i rizikové faktory, a to na základě informací z šetření v dospívání. Významné rozdíly mezi problémovou a neproblemovou skupinou byly zjištěny ve dvou oblastech z devíti. Jednalo se o primární drogu, kterou byl až v 92,3 % u problémové skupiny heroin. U neproblemové skupiny byl v 45,7 %. Druhým významným faktorem je každodenní užívání primární drogy – u problémové skupiny 84,6 % lidí, u neproblemové 34,3%. Co se týče rizikových faktorů z oblasti rodiny velký vliv měl hlavně alkoholismus matky – u problémové skupiny 38,5 % a u neproblemové 8,8 %.

Hlavní poznatek studie je, že užívání drog z období dospívání přetrvává do dospělosti pouze u jedné čtvrtiny zkoumaných. Musíme ale přihlídnout ke skutečnosti, že testovaných osob bylo velmi málo.

Zdroj:

Csémy, L., Zábranský, T., Grohmannová, K., Dvořáková, Z., Brezna, J. & Janíková, B. (2012). Dospívající uživatelé heroinu a pervitinu po 14 letech: analýza psychosociálních charakteristik. *Československá psychologie*. 56(6), 505-517.